

Poruchy řeči

Poruchy řeči

- schopnost člověka pomocí verbálních výrazových prostředků vyjádřit obsah vědomí
- řeč je mluvená, písemná, znaková, vnitřní
- má svou obsahovou a emoční složku
- odehrává se v jistém kontextu
- někdy řazeny k poruchám myšlení, protože řeč je instrumentální složkou myšlení

Poruchy řeči

- **oblíbené slovo (expletivum)** – vyplňuje zaváhání, hledání správného výrazu, slovní tik, i vliv současné módy; známka duševní nepohotovosti, vycpávka při zadrhnutí toku řeči
- **ventilové slovo** – odreagování tenze nebo napětí, překvapení či zlosti; často zaklení nebo koprofalický výraz
- **koprolalie** – užívání sprostých slov + **pornolalie** – obscénní líčení nějaké situace; i u normální populace (pubescence, adolescence, nevychovanost), častější u alkoholiků, psychotiků, pac. s demencí; i projev **slovního sadismu**

- **verbigerace** – řečová stereotypie, opakování stále stejného slova nebo věty; u schizofrenií
- **slovní salát** – různá slova bez logické i gramatické souvislosti; příznak rozpadlého myšlení
- **neologismy** – zcela nová slova vytvořená pacientem; někdy vycházejí z existujících slov, někdy jsou nová i fonematically, někdy zcela nová řeč; poruchy osobnosti a schizofrenie

- **puerilní řeč** – dětská mluva s mazlivým způsobem vyjadřování i artikulací, doprovází chorobné vžívání se do dětství –

puerilismus – u pithiatických osobností, v těžkých životních situacích, po úrazech hlavy, epilepsii....

- někdy spojena s **agramatismem** – nemocný mluví v infinitivech
- někdy s **paragramatismem** – nemocný o sobě mluví v třetí osobě místo v první

- **mutismus** – úplný útlum řeči; vědomí, porozumění zachováno, pacient je schopen komunikovat neverbálně, písmem
  - **selektivní mutismus** – u dětí – nemluví jen s někým nebo v určitých situacích
  - u schizofrenií a hysterických osobností